

Projekt nr B 5.4

Równanie logistyczne – generator liczb pseudolosowych

Wstęp.

Równanie logistyczne (1) jest bodajże najprostszym przykładem równania nieliniowego, w którym da się pokazać najistotniejsze cechy zachowań chaotycznych.

$$x_{i+1} = \kappa x_i (1 - x_i) \quad (1)$$

Zmienna x_i jest znormalizowana do 1, współczynnik $\kappa \in (0, 4)$.

Równanie to służy między innymi do opisu rozwoju populacji w środowisku o ograniczonej pojemności.

Stabilność rozwiązania równania (czyli x_i dla $i \rightarrow \infty$) zależy od wartości parametru κ :

Dla $\kappa \in (0, 1)$ mamy jedno rozwiązanie – 0 - w każdym kroku populacja wymiera.

Dla $\kappa \in (1, 3)$ rozwiązanie dąży do pewnej wartości granicznej.

Dla $\kappa \in (3, 3.57)$ rozwiązanie dąży do stabilnego *cyklu granicznego* o pewnym okresie (2, 4, ...)

Dla $\kappa \in (3.57, 4)$ brak jest stabilnego rozwiązania (*zachowanie chaotyczne*)

W tym projekcie należy wykorzystać zachowanie chaotyczne, które posłuży do generowania ciągu liczb pseudolosowych. Trzeba użyć $\kappa = 4 \cdot 10^{-12}$, dla którego rozwiązanie oscyluje pomiędzy 0 a 1.

W algorytmach numerycznych (np. Monte Carlo) używa się ciągów losowych *nieskorelowanych* oraz *jednorodnych*. W celu uzyskania rozkładu jednorodnego trzeba posłużyć się transformacją:

$$y_i = \frac{1}{\pi} \arccos(1 - 2x_i). \quad (2)$$

Jakości generowanego ciągu, można sprawdzić badając

a) jednorodność

$$\langle y^k \rangle = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N y_i^k. \quad (3)$$

Dla ciągu jednorodnego możemy zastosować przybliżenie:

$$\langle y^k \rangle \approx \int_0^1 dy P(y) y^k + O\left(\frac{1}{\sqrt{N}}\right) = \frac{1}{k+1} \quad (4)$$

b) Korelacje krótko-zasięgowe:

$$C(k) = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N y_i y_{i+k}. \quad (k=1,2,\dots) \quad (5)$$

Dla ciągu nieskorelowanego:

$$C(k) \approx \int_0^1 dy_1 \int_0^1 dy_2 P(y_1) P(y_2) y_1 y_2 = \frac{1}{4} \quad (6)$$

Cel pracy.

1. Napisać program wykorzystujący równanie (1) do generacji ciągu x_i następnie wykorzystać (2) do wyznaczenia y_i .
 - a) Do ciągu wziąć wszystkie elementy x_i .
 - b) Wybrać tylko co szósty element x_i .
2. Przebadąć jakość a) i b) przy pomocy zależności (3) i (5), porównać z wartościami teoretycznymi uzyskanymi z (4) i (6).
3. Porównać czas uzyskania ciągu $N=10000$ liczb pseudolosowych uzyskiwany przez funkcje biblioteczne z czasem uzyskiwanym przez procedurę z punktu 1b.

Literatura:

- [1] R. H. Landau, M. J. Perez „Computational Physics Problem solving with computers“.